

M. Dernoga, G. Soroka

Siedleczeko, st. 4, gm. Wągrowiec, woj.
pilskie, AZP 43-31/31

Informator Archeologiczny : badania 26, 60-61

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Psary, st. 40
gm. Jemielno, woj. leszczyń-
skie
AZP 70-24(?)/—

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
 w Poznaniu Instytut Prahistorii
 Państwowa Służba Ochrony Zabytków
 w Lesznie

Badania prowadził prof. dr Tadeusz Makiewicz. Finansowane przez
 Państwową Służbę Ochrony Zabytków Leszno. Czwarty sezon badań.
 Zespół kurhanów kultury przeworskiej.

W lipcu i sierpniu 1992 r. zakończono całkowicie prace przy kurhanie nr 3 oraz podjęto badanie kurhanów nr 2 i nr 1.

Dokończenie prac na kurhanie nr 3 obejmowało wybieranie ziemi z obniżenia będącego pozostałością po eksploracji gliny przez cegielnię. Znalaziono niewielką liczbę ułamków ceramiki z okresu neolitu, kultury przeworskiej oraz nowożytniej.

Kurhan nr 2 miał postać dość nieregularnego wyniesienia o kształcie zbliżonym do owalu z rodzajem obszernego rozszerzenia (jakby przybudówki) od strony południowo-wschodniej. Wymiary 15 x 10 m, wysokość od strony południowej ok. 2 m, zaś od strony północnej 3,2 m. Na powierzchni zalegał mało zwarty bruk kamienny (14 x 10 m), zwarty miał zasięg 10,5 x 8 m. Mniej więcej pośrodku kurhanu widoczna była wyraźna luka w bruku kamiennym (5 x 1,5 m), nasuwająca przypuszczenie, że była to pozostałość po wkopie rabunkowym. Poziom zewnętrzny stanowiła wyraźna warstwa usypiskowa, z wielką liczbą ułamków dachówek i fragm. ceramiki nowożytniej, o miąższości sięgającej 20 cm do 1 m. Pod nią zalegała warstwa spiaszczonej gliny. Dalsza eksploracja wykazała, że kurhan różnił się konstrukcyjnie od pozostałych obiektów oraz że był zniszczony współcześnie, jednakże nie tak silnie jak wcześniej rozkopywane obiekty. Był to obiekt z jądrem kamiennym, o śr. ok. 12 m i wysokości sięgającej 2 m. Jądro było bardzo regularne, zbudowane w sposób bardzo zwarty, przy czym u dołu zalegały wyraźnie większe kamienie. Przysypane zostało płaszczem ziemnym z silnie spiaszczonej gliny, którego maksymalna miąższość w partiach nie zniszczonych sięgała nawet 5 m. W centrum rysował się wyraźny wkop rabunkowy. Kurhan został usypany na warstwie ciałopalenia, a więc z pewnością w miejscu, gdzie odbył się obrzęd pogrzebowy. Warstwa ciałopalenia, uchwycona tylko w małym fragmencie, zalegała na poziomie calcowej gliny. Świadczy to o tym, że przed rozpaleniem stosu pogrzebowego zdjęto w przewidzianym do tego miejscu warstwę humusu, a obrzędu pogrzebowego dokonano na odsłoniętej w ten sposób powierzchni o kształcie — jak się możemy domyślać — kolistym.

W trakcie badań obok ułamków ceramiki nowożytniej znajdowano dość licznie ułamki ceramiki kultury przeworskiej, w tym 1 fragm. naczynia jeżowatego. Na tej podstawie datować można roboczo kurhan nr 2 na stadium B₂ okresu rzymskiego.

Prace na kurhanie nr 1 obejmowały zdjęcie warstwy darni i oczyszczenie zewnętrznego poziomu kamieni.

Siedleczo, st. 4
gm. Wągrowiec, woj. pilskie
AZP 43-31/31

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
 Oddział Wojewódzki w Pile

Badania prowadziła mgr M. Dernoga przy współudziale mgr G. Soroka z Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Pile. Stanowisko dwukulturowe: kultura łużycka, cmentarzysko, IV-V okres epoki brązu, osada — młodszy okres rzymski, wczesny okres rzymski. Pierwszy sezon badań: osada z okresu rzymskiego.

Stanowisko znajduje się na polu uprawnym. Zlokalizowane jest na zachodnim zboczu kulminacji niewielkiego wzgórza na lewym brzegu rzeki Nielby.

Przebadano 2,5 ara powierzchni. Odkryto zarysy obiektów mieszkalnych o konstrukcji słupowej, jamy zasobowe, jamy posłupowe o konstrukcji wzmocnionej gliną. W warstwie kulturowej znajdowała się duża ilość polepy z negatywami drewnianej konstrukcji palikowej i dranic, zalegająca do gł. 80–100 cm, oraz kości zwierzęce.

Materiał zabytkowy uzyskany z badań to 4 przęśliki i grot włóczni oraz ceramika — głównie grubościennie fragm. naczyń zasobowych o chropowatej powierzchni, ale także fragm. naczyń cienkościennych czernionych.

Badania będą kontynuowane.

Skały
gm. Słupia Nowa, woj. kielec-
kie

Muzeum Archeologiczne w Kielcach
Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Kielcach

Badania prowadzili prof. dr hab. Kazimierz Bielenin (Muzeum Archeologiczne w Krakowie), mgr Szymon Orzechowski (PSOZ w Kielcach), dr Jolanta Drażyk (Instytut Historii Antycznej WSP w Kielcach). W badaniach brał udział prof. dr Michel Mangin z Uniwersytetu w Besançon, Francja. Finansowane przez Państwową Służbę Ochrony Zabytków w Kielcach. Drugi sezon badań. Stanowisko osadniczo-dymarskie, wielopieczowiskowe. Okres wpływów rzymskich.

Badania w 1992 r. koncentrowały się w północnym odcinku pola, równoległe do drogi biegnącej w kierunku wschodnim do rzeczki Pokrzywianki. Wykop badawczy założono równoległe do drogi w odległości 1 m od jej krawędzi, w nawiązaniu do widocznych w ścianie wąwozu drogi przeciętych obiektów osadniczych i dymarskich. W wykopie o wymiarach 5 x 15 m, podzielonym na 3 odcinki, natrafiono na gł. 60–80 cm w odcinku I (zachodnim) na 2 zagłębione jamy o wymiarach ok. 2 x 2,5 m, będące dolną częścią obiektu napowierzchniowego. W wypełniku znaleziono ułamki naczyń glinianych z okresu rzymskiego, ułamki żużla, polepy oraz uszkodzoną fibulę z podwiniętą nóżką, VI grupa wg Almgrena.

W środkowej części wykopu (odcinek II) natrafiono na piecowisko dymarskie złożone z trzech grup pieców typu kotlinkowego. W każdej z grup piece znajdowały się w układach złożonych z dwójek, trójek lub czwórek, tworząc piecowisko ok. 20 pieców. Łączna liczba odkrytych kotlinek całego piecowiska wynosi 61 pieców. W 6 piecach wypełniający kotlinkę kloc żużla zachowany był w stanie nieuszkodzonym, łącznie z negatywowym odlewem poziomego kanału kotlinkowego w jego górnej części. W pozostałych kotlinkach górne części wypełnik żużlowych były zniszczone. Zachowana dolna część kotlinki wraz z wypełnikiem miała 20–35 cm wysokości.

W części wschodniej wykopu (odcinek III) stwierdzono warstwę osadniczo-produkcyjną z trudnymi do zidentyfikowania obiektami. Znaleziono tu również fibulę Almgren VII grupa, 1 seria.

Badania będą kontynuowane.

Straszyn, st. 22
gm. Pruszcz Gdański, woj.
gdańskie
AZP 13-43/126

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadzili mgr mgr Olgierd Felczak i Mirosław Fudziński (autor sprawozdania). Finansowane przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną „Zorza” w Straszynie. Osada produkcyjna z wczesnego